

MUISTIO

Järjestöjen aluetyön työkokouksesta

- Aika:** 11.10.2010 klo 10.00-14.55
Paikka: Toimintakeskus Majakka, Kuopio
Läsnä: Anttila, Reetta, P-K:n Sosiaaliturvayhdistys
Hartikainen, Anne-Mari, opiskelija
Honkanen, Tarja, Invalidiliitto
Järvelä, Elina, Keliakialiitto
Katajamäki, Riitta, Monitaitoiset ry
Laakso, Marleena, P-K:n Sosiaaliturvayhdistys
Linnus, Ismo, MS-liitto
Miettinen, Jouko, Itä- ja Keski-Suomen Kaste-ohjelman suunnittelija
Moilanen, Sirpa, Kansanterveyden keskus
Mustonen, Reetta, Kanerva-Kaste –hanke
Pajula, Elina, STKL
Partanen, Maarit, Näkövammaisten keskusliitto ry
Rokkonen, Helena, Munuais- ja maksaliitto ry
Tapaninen, Tarja, Muistiliitto
Tuomainen, Jenni, Psoriasisliitto
Tuovinen, Annukka, Parkinson-liitto ry
Turunen, Terhi, Kuuloliitto

1. Avaus ja esittäytyminen

- Elina Pajula toivotti osallistujat tervetulleiksi ja esitteli päivän ohjelman. Osallistujat esittäytyivät

2. Jouko Miettinen: Ajankohtaista Kaste-ohjelmasta (liite)

Keskustelussa nousi esille:

- Kaivattiin tiiviimpää ja vahvempaa yhteistyötä järjestöjen kesken suhteessa Kaste-ohjelmaan
- Sosiaali- ja terveyden alueilla kokemuspohjaista osaamista ei ole osattu täysipainoisesti hyödyntää. Tarvittaisiin myös vapaaehtoistyön yhteistä määrittelyä.
- Avokuntoutuksen mahdollisuudet pitäisi ottaa paremmin esille KASTE-ohjelmassa
- Työterveyshuollon huomioiminen olisi tärkeää. Suuri osa suomalaisista on työterveydenhuollon piirissä, mutta asia ei ole riittävästi esillä terveystalvasta puhuttaessa. Työterveyshuollon piirissä oleminen tai sen puuttuminen ovat nykyisin keskeinen terveydenhuollossa ihmisiä jaotteleva tekijä.

- Työssä olevan väestön työurien pidentäminen ja työssäolon vahvistaminen voivat tulla esiin vuonna 2011 yhtenä Kaste-teemana.
- Pienten kuntien järjestötoimijoiden vahvistaminen nähtiin tärkeäksi, sillä ruohonjuuritason ihmiset eivät useinkaan pääse vaikuttamaan. Miten pieniä toimijoita voisi tukea? Esimerkkinä pienten mahdollisuudesta olla mukana Kaste-ohjelman puitteissa toimii kuntien osalta Ikä-Kaste.
- Järjestöjen mahdollisuuksia osallistua pitäisi kehittää. Pohjois-Karjalan Järjestöasiain neuvottelukunnan (JANE) puitteissa kehitetään järjestöille parempia osallistumisen kanavia.

- Keskusteltiin tiedotuksesta ja järjestöjen yhteistyöstä. Huomautettiin, että suurelle osalle kuntatoimijoista järjestökenttä on tuntematon ja että tiedottamisen olisi oltava jatkuvaa. Muistutettiin, että yhteistyötä kuntien kanssa ei ole tiedottaminen ja kannanotot kuntiin vaan yhteistyön pitäisi olla kaksisuuntaista. Järjestöt ovat tiivistäneet keskinäistä yhteistyötään myös RAY:n ehdotuksesta. Rakenteiden muuttumisen myötä kehittyvät edellytykset parempaan yhteistyöhön. Toistaiseksi yhteistyö kuntien kanssa on muutamien järjestöjen etuoikeus. Järjestöt voisivat oppia toisiltaan hyvistä käytännöistä, esimerkiksi Muistiliiton yhteistyöstä kuntien kanssa.

- Järjestö-kuntayhteistyötä KASTE-ohjelman puitteissa sopimustasolla on vähän. Jouko Miettinen korosti hankeperhe-ajattelumallia, jossa teeman ympärille kootaan eri toimijoita ja eri rahoituksia ja yhteistyö vahvistetaan sopimuksin.

Ministeriössä 13.10. Jouko Miettinen tapaa ministeriön edustajat ja ottaa mahdollisuuksiensa mukaan esiin keskustelussa tulleet asiat:

KASTE II–OHJELMAAN LIITTYEN:

- Aluejako ja aluejohtoryhmä. Näihin ei ole tulossa uusia rakenteellisia muutoksia, mieluummin tiivistetään ja otetaan aluejohtoryhmät mukaan sekä siirretään vastuuta heille. Aluejohtoryhmä voisi keskittyä yleisempiin linjoihin ja viedä alueen ääntä ministeriön kuuluville.
- Toimivaa, dialogiin perustuvaa sidosryhmäyhteistyötä tulisi kehittää kaikilla tasoilla.
- Uudistuksia ja ohjaustyötä tulisi harmonisoida. Vievätkö alueelliset Kasteet samaan suuntaan, yhteiseen tavoitteeseen? Ratkaisuna ohjelmataso ja alueiden keskustelu.
- Hankebyrokratia kaipaa keventämistä.
- Painopistealueet eri vuosina ja jatkuva arviointi mielikuvien sijasta.
- Implementointi on varmistettava. Mikä on alueellinen kehitysrakenne, mikä on aluekulttuuri ja miten juurruttaminen tapahtuu?

Keskusteltiin siitä, mitä ovat Kaste II –ohjelman valmisteluun suunnitellut loka-joulukuun 2010 kuulemistilaisuudet. Sovittiin, että Jouko Miettinen ottaa selvää ajankohdista ja ilmoittaa niistä Elina Pajulalle, joka tiedottaa asiasta eteenpäin.

3. Reetta Mustonen: Terveyspisteet: Miten järjestöt järkevästi mukana terveyspisteiden yhteistyössä? (liite)

- Reetta Mustonen esitteli Kanerva-Kaste –hankkeessa toteutettujen terveyspisteiden ylläpidon ja varustuksen, jota on pyritty yhtenäistämään tunnistamisen helpottamiseksi. Hankkeen tavoitteena oli vahvistaa olemassa olevia tieto- ja testipisteitä sekä perustaa niitä sinne, missä niitä ei vielä aiemmin ollut.

- Järjestöt saavat viedä tupiin omaa materiaaliaan ja kertoa esimerkiksi tiedottein omasta toiminnastaan. Myös erilaiset päivystykset olisivat toivottavia.

- Projekti on päättymässä ja terveyspisteille kaivataan koordinaattoria.

Keskustelu:

- Pohdittiin projektin päättymisen ongelmaa, miten pisteille käy projektin päätyttyä.

- Pohdittiin koordinaattoriasiaa ja mitä järjestöt konkreettisesti hyötyvät olemalla toiminnassa mukana. Pisteistä kaivattiin pysyvää ennaltaehkäisevän terveydenhuollon rakennetta.

- Sirpa Moilanen Kansanterveyden keskukselta kertoi Pohjois-Karjalan mallista, jossa jokaisella pisteellä on vastuu- tai yhteyshenkilö. Pohjois-Karjalassa koordinoijana on toiminut Kansanterveyden keskus.

- Esitettiin erilaisia ehdotuksia sosiaalipuolen, terveydenhuollon henkilöstön, esimerkiksi lääkäreiden omapisteille ohjaamisen tai terveyskoordinaattoreiden työnkuvan laajentamisen sekä vapaaehtoistyön mahdollisuuksista.

- Ehdotettiin toimintamallin laatimista, Pohjois-Karjalan hyvän käytännön siirtämistä Pohjois-Savoon, järjestöyhteistyötä.

- Tulevaisuutta varten keskustelussa huomautettiin, että tällaiset keskustelut järjestöjen välisestä yhteistyöstä ja vastuunjaosta tulisi käydä hankkeiden alkuvaiheissa.

- Keskustelussa nostettiin esiin myös se, että esim. opinnäytetyön avulla voisi selvittää, mitkä tekijät ovat vaikuttaneet halukkuuteen käynnistää terveyspiste

Sovittiin, että tehdään julkilausuma, jossa korostetaan tieto- ja terveyspisteiden tärkeää toimintaa ja sen jatkumisen turvaamisen tärkeyttä. Järjestöillä on tahtoa tulla mukaan toimintaan, mutta jotta järjestöt voisivat tehdä yhteistyötä terveyspisteiden osalta, pitäisi löytyä joku terveyspisteitä koordinoiva taho, jonka kanssa yhteistyötä tehdään. Elina Pajula laatii muistioon liitteeksi ehdotelman julkilausumasta kommentointia varten.

4. Taksimatkojen sähköinen suorakorvaus Pohjois-Savossa

- etuuspäällikkö Jyrki Elo, KELA Itä-Suomen aluekeskus

- Jyrki Elo kertoi Kelan siirtymisestä sähköiseen matka- ja suorakorvaukseen. Keski-Suomessa on menossa kokeiluvaihe, tammikuussa Pohjois-Savo liittyy mukaan kokeiluun, joka leviää myöhemmin muualle Suomeen.
- Elo kertoi sähköisen järjestelmän ehdoista ja toiminnasta. Kelan sivuille tulee tietoa asiasta (www.kela.fi – Yhteistyökumppanit – Lääkärit ja terveydenhuolto – Terveyteen ja sairastamiseen liittyvät uudistukset – Sähköinen matka- ja suorakorvaus).
- Kela toivoo, että järjestöt tiedottavat asiasta kohderyhmilleen

- Keskustelussa kysyttiin Keski-Suomen käyttäjäkokemuksista sekä puhuttiin erilaisista ongelmatilanteista. Kaivattiin informaation täsmentämistä ja tiedotuksen tehostamista myös Kelan suunnalta.

- Jyrki Elo toi esille, että hän on mielellään mukana myös jatkossa aluetyön kokouksissa sekä tämän, että muiden yhteistyöasioiden osalta

5. Eduskuntavaalit 2011

- Onko järjestöillä aluetyön puitteissa yhteisiä vaikuttamisen paikkoja

- Tarja Honkanen kertoi Invalidiliitolla olevan suunnitteilla alueparlamenttipäivät, joihin tarvitaan järjestöyhteistyötä ja väkeä. Päivillä järjestetään paneeli. Kehittämistyöryhmän kokous on 12.10., jonka jälkeen Tarja Honkanen ilmoittaa alueparlamenttipäivien järjestämispaikan Itä-Suomessa
- Terhi Turunen kertoi Kuuloliiton vaaliteeseistä ja jäsenistön koulutuksesta tähän työhön.
- Annukka Tuovinen kertoi, että Parkinson-liiton suunnitelmat on jo tehty, mutta yhteistyömahdollisuus on olemassa.
- Elina Pajula kertoi STKL:n suunnitelmista. STKL julkaisee hallitusohjelmaan liittyvän vaalimateriaalin. Sosiaaliturvayhdistysten kanssa on pohdittu miten materiaalia hyödynnetään sekä kansalaisnäkökulman esiin tuomista. Kansalaiskortit, ”köyhän miehen vaalikone” on yksi uusi idea. Kansalaiskortissa on valmiita kysymyksiä, joita kansalaiset voivat kysellä ehdokkailtaan. Korttiin ehdotettiin jätettäväksi tilaa omille kysymyksille. Samaa ideaa voisi hyödyntää myös järjestökortin avulla eli kyseltäisiin, miten ehdokkaat näkevät järjestöjen toiminnan. Pohjois-Karjalassa STKL:n ja Sotun puitteissa on päätetty mennä olemassa oleviin tilaisuuksiin puhumaan ja jakamaan kortteja.

Eduskuntavaalien suhteen sovittiin seuraavaa:

- Tarja Honkanen ilmoittaa Elina Pajulan kautta alueparlamenttipäivien paikat. Invalidiliitto ottaa mielellään mukaan yhteistyöhön kaikki kiinnostuneet.

- Lauantaina 20.11.2010 klo 13-16 on Köyhyyttä halolla päähän –tapahtuma Kuopion torilla. Yhtenä tarkoituksena on haastaa eduskuntavaaliehdokkaita pohtimaan köyhyyden vähentämisen keinoja ja valmistautua sitä kautta eduskuntavaaleihin. Yhteyshenkilönä toimii Ismo Linnus

6. Muut asiat

- Järjestöyhteistyö Ray-hankkeissa 2011:
STKL järjestää yhteistyössä Ray:n kanssa tilaisuudet, jossa pohditaan yhteistyötä Ray-hankkeiden hakemisessa päällekkäisyyksien vähentämiseksi ja yhteisten ideoiden edistämiseksi. Itä-Suomen tilaisuudet ovat 21.2., 22.2. ja 25.2.2011 Mikkelissä, Kuopiossa ja Joensuussa. Ray tulee mukaan kaikkiin päiviin. Ajankohdat ja paikkakunnat varmistetaan vielä.
- Järjestöjen alueellisen toiminnan valtakunnalliset neuvottelupäivät pidetään 11.-12.11.2010 Helsingissä. (ohjelma liitteenä)
- Sovittiin, että Annukka Tuovinen kokoaa Majakan kuukausikokouksessa listan sisältöasioista, joista järjestöt kaipaavat keskustelua. Kelan edustajan seuraavaa käyntiä varten
- Valtakunnalliset kohtaamispaikkapäivät Joensuussa 14.-15.2..2011 temalla ”Kaiken maailman ystäviä”
- Kansalaisyhteiskunnan tutkimus- ja kehittämispäivät Jyväskylässä 17.-18.2.2011

7. Seuraava kokous

- **keskiviikkona 19.1.2011 klo 10.00-15.00**

Kokouksessa käsitellään ainakin seuraavia asioita:

- Kasteasiat
- Vapaaehtoistoiminnan vuosi 2011
- RAY-tilaisuudet
- Muut yhteiset asiat

Muistion laati: Reetta Anttila